

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDÁLLAMOK
EGYETLEN MAGYARNYELVÜ KÉPES
GYERMEK LAPJA

Cimbora



Megjelenik havonta 3-szor minden hó 10, 20 és 30. án.

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK ELEK

TARTALOM JEGYZÉK:

Elek nagyapó: A jószívű fiu.
F. Vadnai Hermin: A csodaóra.
Fábián Gyula: A vadászkastély titka. (Regény.)
E-ó: Volt egyszer két cica.
Schenk Gyula: A fióka.
E-ó: Látogatás az akolban.
M. F.: Hogyan nevelik az angol gyermekket?
Marton Lili: Harvey kapitány. A Cimbora barátai.
Elek nagyapó: Rőf-rőf anyó fogsora.
Reitvényszerfejtések.
Elek nagyapó üzeni.
Fejtörő.
A Cimbora ingyen könyvajánlóka.

1929. JANUÁR 30.
VIII. ÉVF.



A JÓSZIVŰ FIU

Izes gyümölcs az asztalon,
Szőlő, barack, friss cipó,
Hamarosan jól lakhatom,
Van itt minden, ami jó.

Hej, csak jönne most egy szegény,
Adnék mindből szivesen,
Az asztalhoz leültetném,
Jobban esnék így nekem.

Van egy fiú iskolánkban,
Szegény annyit éhezik!
Viszek neki a táskámban
Mindből, ha megengedik.

Édes anyám, kérlek szépen,
Ne is kínálj hiába,
Ami marad, nem megy kárba,
Jó lesz az iskolába...

(Kisbaczon.)

Elek nagyapó.

A CSODAÓRA

(Anyám mesélte)

Irta: F. Vadnai Hermin.

Egy régi nagy kereskedőcsalád egyetlen fia letette az érettségét. Szülei minden széppel, jóval elhalmozták, megengedték neki, hogy a szünidőben hazája fürdőhelyeit és bányavárosait látogassa. Ősszel a nagyapa szőlőjében gyűlt össze a család. A fiút bucsuztatták, aki tanulmányai folytatására a fővárosba készült.

Minden rokonnak volt egy jótanácsa, intése, kívánsága, csak nagyapa ült hallgatagon az asztalfőn. Szeme elmerengett a multon; bizonyára saját ifjúságára gondolt, arra az időre, amikor ő indult idegenbe tanulni, hogy azután átvegye a nagy kereskedelmi házat, mely Béctől a Levantéig hozta-vitte az értékes árut.

A társaság fölkel. Nagyapa magához intette unokáját, félrehívta s ünnepélyes arccal így szólt hozzá:

„Pali fiam, te most először hagyod el a szülői házat, először mérsz idegenbe. Minden egyes ember, akivel találkozol, minden fiu, aki barátod lesz, minden ház, amelyben megfordulsz, nyomot hagy lelkedben. Adná Isten, hogy a jó befolyás legyen tulsúlyban. Nekem a magam részéről csak az a kívánságom, hogy ezt az órát itt, amit most átadok neked, becsüld meg. Csodaóra ez, Pali. A családunk szerencséje függ tőle. Akinek tulajdonában van, az boldog és szerencsés lesz, de — és ezt különösen hangsúlyozom — az órának nagyon figyelmes gondozás és ápolás kell. Este 10 órákor vízszintes helyzetben kell lenni s mozdatlanul kell hagyni. Egyszer egy héten 12 óráig is kibírja a függő helyzetet, de csakis egyszer. Reggel 6-kor azonban már függőlegesen tartsd, közel a szivedhez, hogy annak dobbanása és melegségétől csodaereje állandó, friss legyen. Tehát vedd, fiam, őrizd meg jól s egy percig se feledd, egy egész család jólétét, boldogságát tartsd a kezdedben. Aldjon meg a jó Isten!”

A fiu meghatottan csókolt kezét nagyapjának, megköszönte az értékes ajándékot s utnak indult.

A fővárosban az első napok a lakás, beiratkozás, könyvbeszerzés, ismerkedéssel teltek. Ezután jöttek csendesebb napok is. A vidéki fiuk kezdtek esténként el-elmaradozni, egyideig. Pali is velük tartott, de fél 10 órákor már bucsuzott barátaitól. Hiába volt minden marasztalás. Eszébe jutott nagyapa intése s 10 órákor a csodaóra már vízszintesen fekiúdt az éjjeli szekrény márvány lapján. Reggel is pontosan fél 6-kor fölkel s mire a mutató elérte a hatot, már ott ketyegett a régi mű a szíve fölött. Sokszor szeretett volna még lustálkodni, sokszor szeretett volna még egy kicsit ágyban maradni, nyújtózkodni, de az a gondolat, hogy nemesak az ő egyéni jóléte, hanem az egész család boldogsága függ az órától, idejében kiugrasztotta az ágyból. Friss volt, kipihent, a tanulás mindig jól ment; az egészségét nem rongálta meg sem éjszakázás, sem kávéházi füst. Nagyapja meg megérte, hogy fiatalon lépett be az üzletbe s annak jó hírnevét csak fokozta.

Idővel Paliból Pál lett.

Egy téli estén megcsuszott a jéges úton, elvágódott, az óra kiesett a mellényzsebből, s bizony megrongálódott. Pál maga vitte az óráshoz s kérte, hogy jelenlétében bontsák szét a régi családi ereklyét. Az óra s teljesítette kívánságát s amikor a belső fedelet lefeszítette, abban a következő vésést látták:

Korán fölkelni, korán lefeküdni, józanul élni ez minden család jólétének, boldogságának titka.”

A magyar család legpompásabb folyóirata, az „UJ IDŐK“ félévi előfizetési díja Romániában 600 lei, Csehszlovákiában 150 csehkorona. Az összeg előzetes beküldése ellenében szállítja az Aesopus lapkadó, Satu-Mare—Szatmár.

A vadászkastély titka

Regény

Irta: Fábrián Gyula

ÖTÖDIK FEJEZET.

Vadászkaland

Koresog Jóska (árvaházi szokásaihoz híven) pontban reggeli hat órakor ébredt. A különös környezetben először idegenül érezte magát. Végiggondolta a tegnapi eseményeket. Csinos gyászos pusztulását, szökését, találkozását Miskei Tamással és mostani helyzetét. Be kellett látnia, hogy valami sötét balsors mehezdedt az életére, az hajtotta előre, akaratán kívül. Nagyot sóhajtott. Keserű könnyesepp gördült alá a szeméből. Mit tegyen? Nem hadakozhatik a sors ellen! Majd csak megmenekszik innen valahogyan. Néhány napig itt bujdosik a pornói erdőben, azután, amikor elfelejtik már az esetét, tovább szökik. Néhány kilométerre van már csak ide a trianoni határ, azon átsumman és akkor sikerül majd elrejtőznie.

Az ablakon keresztül a téli reggel szürkése kezdett derengeni. Koresog Jóska kiugrott az ágyból, gyorsan felöltözködött, havat hozott be, meggyújtotta a tüzet, nagy fazékban havat olvasztott, hogy vizük legyen a mosdáshoz, meg a főzéshez.

Miskei Tamás fölnyitotta a szemét. A kellemes melegben jóízűen nyújtózkodott.

— Jó reggel, Jóska! Mi lesz a reggeli?

— Bagótüdő!

— Cukor nélkül?! Köszönöm szépen!...

— Nem tetszik? Akkor csak kelj fel és keress az erdőben bikkmakkot. Az a bujdosók eledele. Vagy rendezzünk talán sorsolást az egymás bőrére?

Tamás nagyot nevetett.

— De a felkedre vetted a tegnapi szavaimat! Azt hittem, hogy már régen elfelejtetted! Usak azon töröm a fejemet, hogy miképen tehetnének változatossá a konyháinkat? Hiszen, jó lesz reggelire a forró bagótüdő, de ebédre valami jobbat szeretnék kapni. Majd reggeli után körülnézek az erdőben. Elvégre is vadászkastélyban lakunk, a falak tele vannak fegyverrel, egyet lekasztok, cserkészni megyek, hátna akad valami nyul, vagy őz a terítékre!

— Víziló! Nem?!

— Nem tréfálok! Majd meglátod, hogy hozok valamit a konyhára!...

Tamás nem tréfált. Egy kissé fintorogva fogyasztotta el savanykás bagótüdőt. Fölment az emeletre, kiválasztott egy jó dupla csöví puskát, töltényeket is talált hozzá, melegen felöltözött egy szép rövid bekecsbe, a fejére zöld vadászkalapot tett és elbucszott pajtásától. Koresog bámészan nézett végig Tamáson.

— Bizony, olyan vagy, mint az a kis bajor herceg, akinek a fényképe ott lóg a falon. Éppen ebben a kis kabátban és zöld kalapban van lefényképezve. Vigyázz magadra. Ne kalandozz messze. Azt akarom mondani, hogy nem kell kimpászni az ablakon, mert ki tudom nyitni az ajtókat. Nagy esomó kulesot találtam. Majd kibocsájtalak. Amíg odajársz, én itt rendbe hozok mindent.

Tamás csakhamar az erdőben sétált, fegyverrel a vállán. Óvatosan haladt előre. Mindent jól megfigyelt. Sokáig nem látott semmit. Egy tisztásra érve azonban a hóban nyomokat talált. Jól megnézte. Ezek csak nyúltól származhattak. Tamás a nyomok után haladt. Amint megy, mendegél, hát egyszer csak látja, hogy jó ötven lépésre előtte egy bokorban nyul játszadozik. No, most segíts, szent Hubertus! — gondolta magában Tamás és megcélozta a szegény, gyanútlan nyuszikát, elrántotta a ravaszt. A puska nagyot dürrant, a nyul egyet bukfeneczeve, véresen terült el a havon. Tamás nagy örömmel sietett volna el a nyulért, ha valami közbe nem jött volna. Örek erdész lépett ki a tisztáson túl a bokrok közül. A fehér szakállas bácsi gyanakodva nézett szét, majd a lelőtt nyulhoz sietett, föl-emelte, bosszus arccal vizsgálta, a fejét csóválta. Nem értette a dolgot. Rövid töprengés után arra indult, ahol Tamás rejtőzött. A fiu megijedt. Elfutni szeretett volna, de eszébe jutott, hogy a bokrok zörgése nyomára vezetette volna az erdészt. Így hitelen elhatáro-



zással fölmászott arra a tölgyfára, amely alatt állott. A tölgyfán rajta voltak még a száraz, vörös lombok. Jól elrejtőzhetett közöttük. Ideje volt! Az öreg erdész néhány perc alatt odaért a fa alá. Ott meg is állott. Látta, hogy a fa alatt le van taposva a hó és onnan nyomok vezetnek az erdő belsejébe. Letette a fa alá a nyulat és vizsgálódva követte a hóba taposott nyomokat.

Tamás a fa ágain erősen szurkolt de amikor látta, hogy az öreg erdész jó messze jár, gondolt merészet és nagyot. Lemászott a fáról, fölkapta a nyulat és nagy kerülővel a vadászkastélyhoz lopakodott. Koresog hamarosan kaput nyitott a hazaérkező vadásznak. Persze, nagy zajemet meresztett, amikor a pompás nyulat meglátta.

— Ez már azután beszéd! Ebből lesz csak finom vacsora! Hol szerezted?

— Bizony, különb, mint a bagótüdő! Hogy hol szereztem? Lőttem! Igenis, én lőttem és még más kalandokat is elkövettem. Hanem sok beszéd helyett lássunk munkához. Meg kell nyuzni a nyulat. A húsát megesszük, a bőrből pedig kucsmát csináltatok a szücsesel, ha vége lesz a bujdosásnak. Itt látok valami ágas fát az ajtó mellett. Ide akasztjuk a nyulat, így majd jól megnyuzhatjuk.

Koresog fölakasztotta a nyulat a fa derekára. Sokáig gyönyörködtek a pompás vadászszakmányban. A nyul merev szemmel bámult Koresog Jósikára, aki éles bieskával állott előtte. Már éppen hozzákészült, hogy a bieska pengéjét a nyul hátába vágja, amikor a kapu felől kuleszörgés és rekedt köhécselés hallatszott. Tamás ijedten kapta meg a Jósika karját, magával rántotta a kastélyba. Eppen csak hogy becsukták maguk mögött az ajtót és óvatosan ráfordították a kulcsot, a kapu máris csikorgott, kinyílt és belépett rajta az öreg erdész, akit Tamás az erdőben látott. Az ajtó kukeskáló nyílásán leste Tamás, hogy mit keres itt az öreg? Amit látott, azt bizony mulatságosnak találta volna Tamás, ha nem félt volna annyira.

Az öreg erdész lassan csoszogott a kastély ajtaja felé, de amikor a fára kiszegezett nyulat meglátta, megtorpant. Megdörzsölte a szemét, mintha nem akarna hinni annak, amit lát. Fejesóválva közelebb lépett a nyulhoz, leakasztotta a fáról és alaposan megvizsgálta. Elvörösödött és meglepetésében hangosan elmélkedni kezdett.

— Istenemre, ez ugyanaz a nyul, amelyet oly csodálatosan lőtt le valaki, éppen akkor,

amikor én akartam elsütni a puskámat. Ez ugyanaz a nyul, amelyik később eltűnt a fa alól és most itt függ előttem ezen a fán. Ha babonás volnék, azt kellene gondolnom, hogy boszorkányság van a dologban. De én ilyenmiben nem hiszek. No, majd körül nézek a kastélyban, mert itt nincs rendben valami!

Amíg az öreg erdész a kulcsai közötti keresgélését és a zár fölnyitásával bajlódott, addig Koresog besurrant a fás-pincébe, ott elbújt egy nagy farakás mögé. Tamás az előcsarnok oszlopa mögött egy fülkében rejtőzött el, amelyet nehéz függöny fődött el. A függöny nyílásán óvatosan kémlelt ki.

Az öreg erdész lassu léptekkel jött be az előcsarnokba. Eppen a fülke előtt állott meg. Tamás tisztán hallotta kissé nehéz lélekzetvételét. Az öreg letette jobb kezéből a nyulat a földre és pipára gyujtott. Ekkor Tamásban fölébredt az incselkedés ördöge, leguggolt a földre, kinyujtotta a kezét, megragadta a nyulat és az öreg jobb oldaláról a balkeze alá csuszattatta. Amikor a pipa jól égett, az öreg lehajolt és jobb kezével föl akarta emelni a nyulat. Oda se nézett, hiszen egy fél perccel előbb tette le, jól tudta, hogy hol fekszik. Milyen nagy volt a meglepetése, amikor kinyujtott keze a kemény, hideg padozatot érte! Ijedten nézett oda, ahová a nyulat helyezte. A megbabonázott állat nem volt ott. Az öreg erdésznek elállott a lélekzete. Körülnézett a padozaton. Hát ime ott hasalt a nyul a másik oldalon! Látszott az öreg vadászon, hogy nagy zavarban van. Alig merte kezébe venni a nyulat. Főlemelte. Nézegette. A nyul mellét a füléhez tartotta, a szive dobogását hallgatta.

— Nem él ez! Mégis bizonyos, hogy a jobb oldalamból a baloldalamba került! No, megállj, te fenevad, majd én elbánok veled! Nem fogsz előlem elszaladni!

Fogta a nyulat, nagy mérgesen a fás-pincébe ment, ott lecsapta a földre, bevágta az ajtót, jól becsukta; kétszer is ráfordította a kulcsot.

— Most azután majd meglátom, hogy mit fogsz csinálni a bezárt pincében?! Innen tűnj el, ha tudsz!

Alig ment el az erdész, Koresog Jósika előbújt a farakás mögül és a nyulat magával vitte pompás rejtekébe. Ugy elsáncolta magát egy rakás hasábfával, hogy csak hosszas keresés után lehetett volna ráakadni. Jó időbe tellett, amíg az öreg erdész bejárta a kastélyt. Nem vehetett észre semmit, mert a fiuk mindent úgy hagytak, amint azt találták.

VOLT EGYSZER KÉT CICA...



Volt egyszer két cica,
Katica meg Vica,
Mindég együtt jártak,
Soha el nem váltak.

Aki őket látta:
Bizony, megcsudálta:
Olyan szépek voltak,
S hej, hogy doromboltak!

Én magam is láttam,
De meg is kívántam.
Adtam volna érte
Két csikót esérébe.

Hej, de a gazdája
Csak nevetett rája,
A vásár elmaradt —
Ajánlom magamat!

E—ó.

Nagy zörgéssel jött le a pincébe, kinyitotta az ajtót s a következő pillanatban rémülten ugrott vissza — a nyul nem volt sehoh. Eltünt... Az öreg szájából kihullott a pipa. Kétszer is keresztet vetett magára. Reszketve kémlelt be mégegyszer az ajtó nyílásán, meggyőződni arról, hogy a szeme nem csalta-e meg. Bizony, hihetett a szemének! Az ördögi nyul nem volt sehoh.

Az öreg erdész kevés ideig gondolkozott, majd nagy fejcsóválások között elhagyta a vadászkastélyt, miután jól bezárt maga után mindent.

Körösog és Miskei előjöttek buvóhelyükből.

Tamás jókedvű volt, de Körösog, aki a kezében lóbálta a nyulat, igen savanyu arcot vágott.

— Te Tamás, majd meglátod, hogy rossz vége lesz ennek a kalandnak. Ha már a sors keze nehezedik ránk, bujdosunk tovább.

— Csak te ne félj, amíg engem látsz. Min-

den dolgunk jó mederben folyik. Hidd el, ez az öreg erdész sokáig nem mer kijönni ide a vadászkastélyba.

— No, majd meglátod, hogy póruljárunk!

— Előbb azomban mindenesetre megesszük a nyulat. Nyulgerinc lesz vacsorára.

— Bagótüdő kompóttal!...

A két bujdosó nagy szakértelemmel megnyuzta a nyulat. A belső részekből, a bordák-ból, a kisebb értéktelebb husdarabokból pörköltet főztek ebédre, azt jóízűen elköltötték. Délután a konyhán Tamás vezénylete alatt készült a nyulgerinc. Körösog Jóska szép porcellán tálat vett ki az ebédlő szekrényből.

— Tiszteljük meg ezt a remekművet azal, hogy szépen, diszesen tálaljuk föl.

Mindketten elfeledkeztek arról, hogy a bujdosás keserü kenyerét eszik. Hogyisne. A pompás pecsenye valóban alkalmas volt arra, hogy ne foglalkozzanak sanyaru sorsukkal. Boldogan készültek a vacsorához.

(Folytatása következik.)

ADRIANA FIÓKA

Magyarba átültette: Schenk Gyula.

Irtá: Ioan Al. Brătescu-Voinesti.

Tavaszi nap volt. Fűrj szállott le egy cserjés szélén, a zöldelő búzaföldön. Félholt volt a fáradt ságtól, mert messziről jött, egyenesen Afrikából. Néhány napi pihenő után galyacskákat, száraz leveleket, szalmát és szénaszálakat kezdett gyűjtögetni, s egy kis földpúpon fészket rakott, kissé magasabban, hogy az esőtől át ne ázzék; végül hét nap egymás után egy-egy tojást tojt, összesen hét kicsi tojást, — mintha cukorból volnának és kiköltésükhöz látott. Láttad már, hogy ül a tyúk a tojáson? Ugy űlt a fűrjecske is. Csakhogy nem ketrebben, hanem kím a buzavetésben. És bár eseti és esett, mintha öntenék, ő el nem mozdult a helyéről, nehogy egy esőcsepp valamiképp ráessék valamelyik tojásra. Harom hét mulva aztán drága pehelyruhás fiókká bujtak ki. Nem voltak csupaszok, mint a verébfiak, hanem olyanok, mint a kis csirkék, de pírnyók, mint hét selyembubó s a búza között élelem után kezdtek járkálni. Az anyafűrj meg-meg fogott néhány hangyát, máskor egy-egy sáskát, kis darabkára aprózta s a fűrjecskek: pikk! pikk! pikk! csőröcskéjükkel tüstént felfalták.

Szépek, értelmesek és szófogadók voltak; körültepigették anyjukat s amikor ez szólott nekik: pittyalatty — hozzá siettek.

Egyszer, júniusban, amikor a falusiak kijöttek, hogy a buzát learassák, a legnagyobb fióka nem sietett eléggé anyja hívására s hogy nem tudott még repülni, hopp! egy legény a sapkájával megfogta. Micsoda félelem fogta el, amikor a legény markában érezte magát! Azt csak ő tudta! A szivecskéje úgy vert, mint a zsebórá. De az volt a szerencséje, hogy ott volt egy öreg paraszt s az könyörgött érte.

— Tedd le, Marin! Mit vétett neked? — szelpusztul. Nem látod, hogy alig akkora, mint a cipád?

Amikor aztán szabadon érezte magát, rémülten futott anyjához, hogy elmondja, mit szenvedett. Ez megtapogatta, megsimogatta s így szólt:

— Látod, mért nem fogadtál szót? Majd ha nagy leszel, úgy teszel, ahogy kedved tartja, de most, amíg kicsi vagy, sohase engedetlenkedj, mert még rosszabbul is járhatasz.

S így éltek ott csendesen és boldogan. Amikor a búzát learatták, s a kéréket rakták, a tarlóra sok szem hullott és ezeket felszedgették, s ha bár a közelben nem volt víz, nem szenvedtek a szomjuságtól, mert reggelenként harmatcseppe-

ket ittak a fűszálakról. Azokon a napokon pedig, amikor nagy meleg volt, a cserjés árnyékában hűsöltek. Délután pedig, amikor a nap heve enyhült, mindnyájan a tarlóra mentek, hűvös éjszakákon meg egy csoportba gyűltek, anyjuk védőszárnya alá, mely olyan volt, mint egy sátor. A pihék lassanként tollakká és pelyhekké izmosodtak s anyjuk segítségével repülni is kezdtek. A repülést reggel, pítymallatkor gyakorolták, amikor az éjszakát kiszorítja a nappal, meg esti szürkületben, mert a nappal veszedelmes volt a cserjék felett keringő karvalyak miatt.

Anyjuk sorba állította őket és megkérdezte: „Készen vagytok?” „Készen”, felelték. Egy, kettő, három, s amikor azt mondta: „három” — sss! mindannyian felrepültek a cserjés széléről, egyenesen az országút mellett levő órházhoz és vissza. Anyjuk meg is mondta nekik, hogy azért tanítja őket repülni, mert nemsokára, a nyár elmúltával nagy utat kell tenniök. „Es hogy mindig ott fenn kell szállnunk, éjjel-nappal s magunk alatt nagy városokat és folyókat látunk és a tengert”.

Egy délután, augusztus végén, mialatt a fűrjecskek a tarlón szépen játszadoztak anyjuk körül, egyre közeledő szekerzörgés hallatszott; a szekér a cserjék szélén, az uton megállt. Mindnyájan felütötték fejüket — szemecskéjük fekete gyöngy — és hallgatózták.

— Vissza, Néró! hallatszott egy kiáltás. A fűrjecskek nem értették a dolgot, de anyjuk ereiben megfagyott a vér, mert tudta, hogy vadász jött.

Menedékük a cserjés volt, de éppen abból az irányból jött a vadász. Pillanatnyi fontolgtatás után a fűrj megparancsolta a fióknak, bujjanak meg a földhöz lapulva s a világért se moccanjának. — „En fölrepülök, de ti űljetek veszteg. Aki fölrepül, halálfia. Megértettétek?”

A fűrjecskek szemükkel intettek, hogy megértették, és csendesen várakozva ott maradtak.

Hallották a tarlón átsiető kutya zaját, s időről-időre egy emberi hang hallatszott:

Hová futsz? Vissza, Néró!

A zaj közeledett, — itt a kutya: egyik lába a levegőben, mintha megkövült volna, szeme rájuk meredt.

— Meg ne moccanjatok! — suttogta az anyafűrj, s jóval arrább húzódott tőlük. A kutya lassan utána. A vadász sietve közeledett. A lába olyan közel van, hogy látják, hogyan mászik egy hangya a csizmája szárán. Jaj, hogy vert a szívük! Néhány pillanat mulva az űldöző kutya orra előtt s szárnyával a földet surolta. A vadász odébb ment és kiáltozott: „Vissza! Vissza!” Nem lőhetett, mert attól tartott, hogy a kutyát találja, de a fűrj olyan jól játszotta a sebesültet, hog-

*) E gyönyörű elbeszélés írója a jelenlegi román elbeszélő irodalom első mestere, az emberi lélek mélységes megfigyelője és finom elemzője. Születésének hatvanadik évfordulóját egész Románia megünnepelte ez év februárjában.

a kutya minden áron meg akarta fogni a sebesültet; amikor azonban az anyafürj azt gondolta, hogy lőtávolon kívül van, gyorsan a cserjés felé röpült.

Ezalatt a legnagyobb fióka, ahelyett, hogy mint anyja parancsolta, mozdulatlan maradt volna, felrepült, a vadász meghallotta a szárnysuhogást, visszatért és lőtt. Elég messze volt. Egyetlen egy szem sörét érte a fürjecske szárnyát. Nem zuhant le, el birt repülni a cserjésig, itt azonban a csont, mely először csak meg volt repedve, a szárny mozgása miatt egészen elhasadt s a fióka tört szárnyal zuhant le.

Mivel a vadász ismerte a cserjés sűrű voltát, s látta, hogy csak fiókáról van szó, nem ment utána, gondolván, nem érdemli meg a fáradságot, hogy a cserjést átkutassa.

A többi fióka nem mozdult arról a helyről, ahol anyjuk cserben hagyta. Csendben meglapultak. Néha-néha puskaropogás hallatszott s a vadász kiáltó hangja: „Keresd!“. Később a szekér eltávolodott a vadász felé, a cserjés ösvénye irányában, lassanként elveszett, megszűnt a ropogás és kiáltozás s a némaságos csendben nem hallatszott más, mint a tücsökök csiripelése. De amikor az éjszaka beköszöntött s Kornécel felől fölkel a hold, tisztán hallották anyjuk hangját, ki a tarló végéről szólította őket: „Pittypalatty! „Pittypalatty!“

Gyorsan feléje rohantak s megtalálták, az anyafürj megszámlálta őket, egyikük hiányzott.

— Hol van a testvéretek?

— Nem tudjuk, — elrepült.

Most a kétségbeesett fürj hangosan, egyre hangosabban kezdte szólíttatni fiát s mindenfelé hallgatózott. A cserjésből gyenge hang válaszolt: pju! pju!

Amikor aztán a fürj megtalálta a fiát s látta eltörtött szárnyát, tudta, hogy elveszett. De magába fojtotta fájdalmát, hogy szegényt véggé el ne keserítse.

Attól kezdve szomorú napok következtek a sebesült fürjecske-re. Könnyes szemmel nézte, amint testvérei reggel-este repülni tanultak és éjjel, amikor testvérei anyjuk szárnyai alatt aludtak, félenként kérdezte:

— Mama, úgy-e, meggyógyulok? Ugy-e én is veletek megyek és nekem is megmutatod a nagy városokat, folyókat és a tengert?

— Természetesen, felelt az anyafürj és viszafojtotta könnyeit.

Eltelt a nyár. A falusiak kijöttek ekéikkel, hogy felszántsák a tarlót s a fürj átköltözött a szomszédos kukoricásba. Nemsokára azonban jöttek az emberek, hogy leszedjék a kukoricát, levágták a szárát is és hazatértek; akkor aztán a fürjek a cserjés szélén levő parlagra költöztek.

A hosszú és derűs nappalok helyébe rövid és borus napok jöttek, hóharmat lepett be mindent és a cserjés lombja meggyérült. Alkonyatkor elkésett fecskéket láttak, amint tovasuhanak a földek felett, vagy egy csapat más vándormadarat, a hideg éjszakák csendjében pedig kuro

Ne féljen

hanem öblögesse minden reggel és este a torkát állott vagy langyos vízzel, amelybe egy kávéskanálnyi

DIANA SÓBORSZESZ

van beleöntve.

Járványos időben a fertőzések rendszerint a szájüregen és a torkon keresztül történnek, ily módon eredményesen védekezhetik tehát komoly követelményekkel járható fertőzések ellen.

gatása hallatszott a darvaknak s ezek mind egy irányba mentek: délnek.

A szegény anvatürj lelkében kétségbeesett harc folyt. Szeretett volna ketté szakadni: hogy egyik fele utra keljen ép gyermekeivel, másik fele megmaradjon nyomorék fiókjával, amely kétségbeesetten ragaszkodott hozzá. Ezen napon hirtelen a Nemere ellenséges hideg kerekedett föl és ez döntött. Jobb, ha csak egyikük pusztul el, hogy sem itt vesszenek az összes fiókák és egészséges gyerekeivel felrepült, vissza sem pillantva, hogy elhatározásban meg ne rendüljön. A sebesült pedig ezalatt kétségbeesetten kiáltozott.

— Ne hagyjatok el! Ne hagyjatok el!

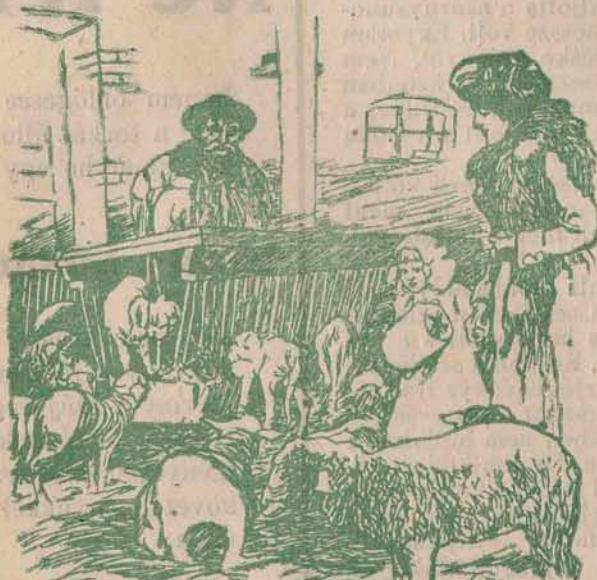
Megkísérelte, hogy utánuk erőlködjék, de nem volt rá képes; ott maradt, csak szemével követvén őket, amíg el nem tűntek dél felé, a messzeségben.

*

A cserjés szélén zúzott szárnyu fürjfióka áll és didereg a hidegtől. Eddigi borzasztó kinézetét most kellemes alélttség váltja fel. Lelkében fel-fel villan egv-egy kévtöredék... a tarló... egy csizmaszár, melyen hangya mászik... anyja melezítő szárnya... Egyik oldalról a másikkal vergődik s holtan rogy össze. Dermedt ujrait összefogva, mintha imádkoznák.

(Brassó.)

LÁTOGATÁS AZ AKOLBAN



Adj Isten jó reggelt, kedves kis báránykák.
Hogy vagytok, mint vagytok?
Ej, de jó meleg van a ti hazatokban!
Na, itt meg nem fagytok.

Adj Isten, adj Isten, kedves kisasszonykánk.
Köszönjük kérdését.
A szobánk jó meleg, s várjuk, mégis várjuk
Tavaszi ébredését.

Elhiszem ti nektek, kedves kis báránykák.
Hogy igen várjátok,
Mindig bent, mindig bent, bizony, nem esudálom.
Hogyha meguntátok.

Hát maga várja-e, kedves kisasszonykánk,
Tavaszi ébredését?
Ó, ne is kérdjétek, mennél jobban várom,
Annál jobban késik.

Várja, várja, várja, hát még mi hogy várjuk!
Egyebet sem várunk.
Be jó lesz, be jó lesz, ha majd kiinn a réten
Ugrálunk, bugrálunk!

Aldjon Isten, áldjon, kedves kis báránykák.
Majd ott találkozunk.
Kint a falu végen, szép virágos réten
Együtt ugrádozunk!

E-6.



HOGYAN NEVELIK AZ ANGOL GYERMEKET?

(Beszélgetés az anyákkal.)

Egy alapelve van az angol gyermeknevelésnek: „Ép testben ép lélek!“ S ezt keresztülviszi. A testnevelés elkezdődik a bölcsőnél és tart a sirig. Itt látni a legrózsásabb és legtömzsibb babákat s a legfiatalabb mozgású, legüdebb arcú öreg hölgyeket s öreg urakat, kik még 70—80 éves korukban is egész délelőttöket átgolfoznak, délután pedig képesek egy vadászatot végiglovagolni.

A mindennapi fürdő az első lépés az angol gyermek nevelésébe. Ez elmaradhatatlan. A gyermeknek este fürödnek, reggel nincs idejük, azonkívül pedig az esti mosakodás a legfontosabb. Tiszta pórusokkal kell aludni. A másik a korai lefekvés. Hat órakor, de legkésőbb hétkor minden gyermek megy aludni, még a szünidőben is. A harmadik pedig az észszerű táplálkozása a gyermekeknek. Majdnem elfelejtettem a negyediket, mely ugyan az elsőhöz tartozik, de fontosabb nála: a sport.

Vegyük az elsőt, a mindennapi fürdőt. Természetesen, ez itt nem jár nehézségekké, hiszen minden lakáshoz vagy házhoz van 2—3 fürdőszoba, lehetőleg állandó melegvízzel. Azonban a „fürdő“ alatt nem szükséges mindjárt egy fehércsempés fürdőszobát elgondolni, az angol tud fürödni luxus nélkül is. Elég neki egy „tub“ (jókorá mosdótál), mely félig megvan töltve langyos vízzel s kész a fürdő. A gyermeket beállítja a táliba s tetőtől talpig végigmossa. Sohasem engedik, hogy a gyermeket fáradtság vagy álomság távoztartsa ettől az esti mosakodástól, kell, hogy megszokja picikorában, később pedig életszükséglete legyen.

A második lépés a korai lefekvés. A gyermeknek kora szerint 10—12—14 óra) pihenésre van szüksége. Ha egészséges, a gyerek sohasem pihen napközben. Folyton jön-megy, szaladgál ide-oda, mint egy gép dolgozik. Az a napi 12—14 órai pihenés éppoly szükséges annak a kis testnek, mint a fejlődő észnek. Csak szegény emberek, minkások gyerekeit lehet este az utcán látni, rendszeren öltözött kislányt vagy kislányt nem láttam 8 óra után utcán, moziban, vagy színházban soha. S ez a szabály 16 éves korig, mindaddig, amíg a gyermekszobában a helye.

Nem tekintve, hogy milyen előnyös ez a gyermek testi és lelki fejlődésének szempontjából: milyen kényelmes ez a szülőknek! Hét óra után csendes a ház, nyugalom honol mindenütt. Ezt az esti nyugalmat megszerezheti magának az ember könnyen s jól tesz a gyermeknek is vele. Az iskola reggel 9-től délután 5-ig tart, ott kapják az ebédet, elvégzik a leckét, s ha hazajönnek, alig van dolguk. Igaz, hogy a gyerekek jóformán sincsenek is otthon, de sokkal előnyösebb a nevelés szempontjából s megkönnyíti a tanulást is.

A harmadik pont a táplálkozás. Nálunk otthon, a legtöbb helyen még ma is elképzelhetetlen, hogy a gyermek ne kapjon vacsorát. Az angol gyermek pedig nem ismeri a vacsorát! Délután fél ötkor megkapja a tejet, vaját, kenyeret, s valami süteményt, vagy gyümölcsöt s ez az utolsó étkezése. Csak a gyöngébb,

vagy beteges gyerek kap az ágyban egy csésze levest, vagy tejet még, de „vacsorát“ 18 éves koráig nem is lát!

A reggelije azonban alapos, de egy 12—14 órát át aludt, pihent gyomru, pihent agyu gyerek hozzá is lát jó étvágygal. Első a „porridge“, (zabliszt teljben, cukorral), mely végtelen tápláló és erősítő; egy csésze tej, s vajaskenyér tojással, vagy valami hideghussal. Ezt kapja 8-kor — s egész ebédidőig mely 1—1 és fél óra közt van, nem eszik mást. — Az ebédje főleg zöldség, — s míg később a legtöbb súlyt a husra fekteti (angol étkezés nincs hús nélkül) — mint gyermek nagyon keveset kap belőle. Utána valami pudding, vagy gyümölcs. Levest keveset és ritkán kap, akkor is csak sürit, mert a hig leves tágtítja a gyomorfalat s hígítja az emésztőnedveket. A legtöbb tápláléka tej, vaj, tojás, zöldség, (de természetesen nem rántással, mert az itten ismeretlen, csak megelőzve sósvízzel, vajjal leöntve) gyümölcs s a porridge, melyet nemzeti eledelnek is nevezhetnénk s elmaradhatatlan, akár a karácsonyi plum-pudding! Általában kevesebbet esznek a gyerekek itt, mint a kontinensen, s mégis erősebbek, ellenállóbbak.

S most eljutottam ahhoz, amelyről talán legelőször kellett volna írnom, a sporthoz.

Sokszor mosolyog az ember, hogy egy-egy football, vagy cricket-match milyen lángba tudja hozni apraját-nagyját ennek a nemzetnek. A kicsi gyerek, — alig, hogy járni tud — megkezdi a sportot — tornázik! Minap voltam egy tornán, ahol vagy 15 apró kislány és kislány (3 évestől 8-ig) ugrott, mászott, hajlongott, stb. a zongora ütemeire. Aranyosak voltak és oly boldogok! Igaz, hogy ezt mindenki nem teheti meg a gyermekeivel, de ha otthon naponta 15—20 percig rendszeresen tornáztatja a kicsinyeket, ugyanezt éri el. Elvezetik a gyerekekkel járó ügyetlen merevséget, félzségséget, s minden mozdulatukon meg fog látszani a kecsesség, mely benne van minden gyermekben, csak ki kell váltani. Amikor nagyobb lesz, a playground (játzó-tér) lesz a gyakorló-tere, s football, meg cricket-matchekben vesz részt, játszva megtanulja azt, — melynek egykor talán világbajnoka lesz.

Hibáztatják az angol iskolákat, hogy a sportot előtérbe helyezik és ezáltal kevesebbet tanulnak, mint a kontinens gyermekei. Ez azonban nem áll, de tény, hogy a sport a tanulásal egy színvonalon van.

Még egyet. Nem kell azt gondolni, hogy minden angol gyermek mellett ott van a „nurse“ (dajka), aki vigyáz rá, fürdeti. Na itt is, mint mindenütt, igen nehezek a viszonyok, az adók óriásiak, a megélhetés nehéz. Anglia mindig drága volt és évi 100 fontot kevés ember tud fizetni egy dajkának. Itt is megvannak a családműzérjék s az angol asszony tud dolgozni.

De itt is megmutatja fajának szívósságát, józan-ságát a nő éppugy, mint a férfi a közéletben. S ez az, melynek zászlaját igyekeznek magasra tartani, — az egészséges és józanság zászlaját.

M. F.

HARVEY KAPITÁNY

Irta: HUGO VICTOR. Magyarba átültette Marton LILLY

1870. március 17-ének éjjelén, Harvey kapitány szokásos útját tette meg Southamptontól Guernes-yig.

Szürke köd terült el a tengeren. Harvey kapitány a parancsnoki hidon állott, nem feküdt le ezen az éjjelen a sűrű köd miatt.

Egyszerre a köd szürke végtelenségén fekete árnyék közeledett. Már a hajó mellett siklott, a katasztrófa elkerülhetetlen volt. A „Mary“, a XIX. század legnagyobb angol gőzöse összeütközött a „Normandi“-val. Oldalba kapta Harvey kapitány hajóját és borzalmas recsegéssel turódtak egymásba.

A Normandyn 28 tengerész, 31 utas (akik közül 12 asszony és gyermek volt) és egy szolgálólány, utazott.

A pánik oriasí volt. Egy pillanat alatt ember ember hátán, sikoltozva, sírva, kiabálva, kezüket tördelve. A mentő munkálatok megkezdődtek.

Harvey kapitány nyugodtan vette kezébe a parancsnokságot. Csengő hangon kiáltott:

— Csend és mindenki ide figyeljen! A mentőcsónakokat a tengerrel! Előbb az asszonyok, aztán a férfiak, végül a matrózok hagyják el a hajót! Hatvanan várnak megmentésükre!

Hatvanegyen voltak, de ő ezt elfelejtette. Rendelkezett mindenkivel, felülemelkedett a szerencsétlenségen.

Ockleford hadnagy, a kapitány jobbkeze, teljesen elvesztette bátorságát. Dermédten állt, kezét arcára szorítva, megbénultan a félelemtől.

A kapitány pedig szólt:

- Locks gépész!
- Kapitány!
- Milyen állapotban van a kazán?
- A víz alatt.
- A tűz?
- Terjed.
- Vége.

— A gép?

A kapitány kiáltott:

— Ockleford hadnagy!

— Jelen!

— Hány percünk van?

— Husz.

— Ez elég, mondta Harvey kapitány — hogy mindenki megmenekülhessen. Szedje össze magát, Ockleford! Magánál van a pisztolya? Ha egy lérfi hamarabb akarja csónakba szállni egy nőnél, vagy egy gyermeknél, könyörtelenül löjje le!

Lz a higgadság erőt öntött a kétségbeesett utasokba is. Az embertömeg rendben és a helyzethez mértén elég nyugodtan hagyta el a hajót. A mentés gyorsan folyt le.

Harvey kapitány mozdulatlanul, hidegen állt helyén. Dirigált, parancsokat osztott, a katasztrófaban is rendet tudott tartani. Nem lászott rajta, mit érez, arca köszorhoz hasonlított. Egyszerre leállott: — Nem látom Clementet! Mentsetek meg!

Clement a kapitány kedvence, árva gyermek volt, aki a hajón kisebb munkákat végzett. A csónakok félig lesüllyedve ringatództak a vizen. Igen megvoltak terhelve.

— Gyorsan! — kiáltott a kapitány. A huszadik percben a hajó süllyedni kezdett. Clement meg volt mentve, de a kapitány a süllyedő hajón maradt. Higgadtan és okosan átgondolt mindent. Tudta, hogy már egy embert se bírnak meg a csónakok és kísérletet sem tett a menekülésre. Egy szót sem szólt. Mozdulatlanul és fenégesen állott.

A hajó most végképp bemerült a titokzatos óceánba, a sápadt szoborral együtt.

Igy halt meg Harvey kapitány. Mindenkit megmentett, de magára nem gondolt. Mint egy mártír, mint egy igazi hős.

(Kolozsvár.)

A CIMBORA BARÁTAI

Január hó folyamán a következő búzgó előfizetők szereztek új hívőket a Cimbora számára:

- Kovács Ferenc,
- Nagy Gabriella,
- Babcsák Sarolta,
- Dometer Klári,
- Bán Elemér,
- Kiss Endre,
- Kálmán István,
- Schenk Ödön,
- Béressy Ilka,
- Barta Pál,
- Hammer Ernő,
- Békés Juci,
- Imre Irénke,
- Elfer Lajos és Pál,
- Schöngut Anci,
- Illés Judith,
- Kormos György és Anikó,
- Agoston Zsuzsi,
- Szabó Jucika,
- Ábrahám Esztiike,
- Éles Pál

Ref. iskola, Garambégány,

Fischer Ágica,

Hönig Gusztáv,

Korniss László.

Hálánk jeléül mindegyiknek küldtünk egy szép értékes ifjúsági könyvet. Akinek neve vastag betűvel van szedve, az egyenlő több előfizetést szerzett. Ezek az előfizetők természetesen annyi könyvet kapnak, ahány előfizetést szereztek.

Nehogy előfordulhasson, hogy valakinek a neve véletlenül kimarad, kérjük olvasóinkat, figyelmeztessék az új előfizetéseket, akit szereztek, hogy az előfizetés beküldésénél hivatkozzanak arra, kinek ajánlatára fizettek elő.

A „CIMBORA barátai“-nak január havi sorsolását a mai napon utadjuk meg és annak eredményét február 10.-iki, 4. számunkban tesszük közre.

Az egyetlen magyarnyelvű divatlap a „DIVAT SZALON“, mely Budapesten jelenik meg, a Cimbora útján megrendelhető. Félévi előfizetési díja Romániaiban 300 lei, Csehszlovákiában 66 csehszlovák korona. Az előfizetési díj előzetes beküldése ellenében szállítja az Aesopus lapkiadó Satu Mare-Szatmár.

BESZÁMOLÓ A NYÁRI VAKÁCIÓRÓL

Kedves Elek Nagyapó!

Ujból zavarom Elek Nagyapót soraimmal, hogy sok mindent írjak. Azt hiszem, hogy Elek Nagyapót, — ki mindig felkészülve várja a sok levelet, — nem fogja a rendes kerékvágásból kiöklenteni. Elsősorban leírom a gainai kirándulásról való beszámolómat.

Julius hó 21.-én indultunk el édesapám vendégeivel, — egy bukaresti ügyvéd és felesége, — a híres, 22-én megtartott gainai leányvásárra. Autón mentünk és Tebea község előtt defektet kaptunk. Amíg a softőr megigazította a gumóit, mi megnéztük a Tebea községbeli temetőt, ahol sok hős sírja van, köztük az Avram Iancu is és az ott levő többszázados tölgyfát. Körösbányán megebédeltünk és indultunk tovább Nagyhalmágyra, mely kisvárosnak elég kifejlett faipara van. Utközben betértünk Alvincára, ahol megfürödtünk. Este megérkeztünk Halmágyra s itt édesapám egy ismerősénél megvacsoráztunk. Vacsora után elmentünk egy szállodába, mely szálloda Bethlen Gábor erdélyi fejedelemnek volt a kastélya, ahol aztán lefeküdtünk és reggeli 3 órakor felkeltünk, hogy induljunk fel Gainára. A csucs aljáig iparvasutal mentünk, gyönyörű szép völgyben. Az iparvasut megállóhelyén lovak vártak és 2 órai lovaglás után fenn voltunk a tetőn. A gainai hegy arról nevezetes, hogy ide gyűjtötte Avram Iancu a román népet és innen irányította az 1848-iki felkelést. Ez a csucs, melyen egy oszlop van felállítva Avram Iancu emlékére, 5 megyének a határa és pedig Hunyad-, Torda- és Arad megye. Miután végignéztük a vásárt, egyszerre csak egy erős, bugó hang jön felénk a vásár közepéről. Odamentünk és láttunk egy hosszú fenyőfából készített kürtöt (bucium) azt fújták. Ezután lementünk egy forráshoz, ahol megebédeltünk. Ebéd után lovakon lementünk az iparvasut megálló helyére és onnan leeresztettek 2 tele kocsit Halmágyra, ott ráültünk az autóra és Körösbányára mentünk, ahol megvacsoráztunk. Éjjel 3 órakor otthon voltunk egy szép kirándulás emlékével.

Kezét csókolom:

Martonossy György IV. realista.
Déva, 1928. augusztus 31.

Kedves jó Nagyapó!

Három éve vagyok Nagyapónak unokája és szeretettel olvasom a Cimborát. Édes jó Szüleim azért járatták a Cimborát, hogy a magyar írást, olvasást el ne felejtsem. Két éve járok Késmárkon a német elemi iskolába, ahol tiszta egyes bizonyítványom volt. A főlvételi jól sikerült és szeptemberben megyek Késmárkra a német gimnázium első osztályába.

A Cimborában sok szép kirándulásról olvastam, de nem emlékszem, hogy valaki a dobsinai híres jégbarlangról írt volna. Apukáék a múlt vasárnap kirándultak a jégbarlanghoz és kis testvéremmel, leával, engem is fölvittek. Autóval végimentünk Pelsőctől Dobsináig a szép Sajóvölgyön. Rozsnyótól jobbkézre látszik egy magas hegy, tetején a krasznahorkai vár. Aztán megérkeztünk a csodaszép sztracenai völgybe és átmentünk egy sziklakapun.

Ebben a völgyben folyik a Gölnic patak, amiben igen szerettem volna pisztrángot fogni, de Apukám nem engedte, hogy kiszálljak. Megnéztük a jégbarlangot, ahol gyönyörű jégképződményeket láttunk, s aztán megviharoztunk az óriás fenyőfák alatt és estére újra szerencsésen haza érkeztünk. Kis testvéremnek, leának, csak azért fáj a szíve, hogy nem hozhatta magával a nagy jégoszlopokat.

Kedves Nagyapóka! Küldjed a kis unokáidat, akik csodaszépet akarnak látni, a dobsinai jégbarlanghoz!

Nagyapónak kezét csókolja egy kiscsomori unokája
Pelsőc, 1928. júl. 31.

Lőrincz Bandi.

A
legtartalmasabb
legpompásabb, magyar-
nyelvű kézimunka-
újság a

Tündérujjak

Megjelenik havonként egyszer



Félévi előfizetési ára
Romániában 300 Lei
Csehszlovákia 66 Kc.

Az összeg
előzetes beküldése ellenében
szállítja az

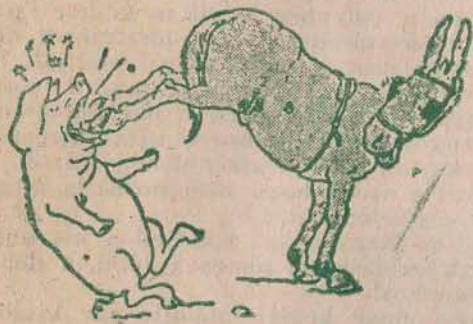
Aesopus lapkiadó és könyvterjesztő

Satu-Mare—Szatmár

Nagylánytestvéretek legkedvesebb olvasmánya a „Magyar Lányok”, kiadóhivatalunk utján megrendelhető. Előfizetési díja: Romániában félévre 200 lei, Csehszlovákiában félévre 66 csehszlovák korona. Az összeg előzetes beküldése ellenében szállítja az Aesopus lapkiadó, Satu-Mare—Szatmár.

RÖFRÖF ANYÓ FOGSORA

Röfröf anyó egy szép nyári nap reggelén sétálni ment a rétre. Kilenc gyermekéből már csak három élt (a többi hat ropogósra sült a nagyságos ur konyháján), nem csuda, ha idegeit megviselte a nagy bánat s szeretett egymagában sétálni. De Röfröf anyótól, ugy látszik, elpártolt a szerencse. Alig ért a rétre, egy ott lejelésző szamar ráordított:



— Já! Já! Micsoda világ! Már a disznók is sétálnak!?

— Mit! — hörgött Röfröf anyó, — még ezt is sajnálok tőlem!? Tőlem, a szerencsétlen anyától?

Szóból szó kerekedett s egyszerre ebadta szamara sarkon fordult, két hátsó lábát égne emelte, aztán puff — úgy szájba rugta Röfröf anyót, hogy ahány foga volt, recsegve-ropogva esett a földre!

Röfröf anyó magán kívül és fog nélkül rohant haza. Rettenetes volt hallani szörnyű hör-gését, visítását.

— Jaj, jaj, végem van! — visított a szerencsétlen. Arván marad három ártatlan gyermekem!

— Dehogy marad, dehogy marad, — vi-gasztalta Röfröf anyót nénje, a tudós Röfröf néni, aki a doktorsághoz is értett s egy-kettőre bekötözte Röfröf anyó fejét. — Iov la, s most elmegy dr. Azinusz urhoz, a híres fogorvoshoz s új fogsort tétetsz.

— Új fogsort?



— Persze. Fog nélkül hogy ropogtatod a kukoricát? Már pedig kukorica nélkül nincsen élet, ha van élet, az nem élet.

Röfröf anyó okos asszony volt, megfogadta a tanácsot s elment dr. Azinuszhoz, a híres fogorvoshoz. A fogorvosok amilyen fájdalmas munkát végeznek, éppen olyan udvariasak. Az volt Azinusz ur is.

Ah, nagysád, az ég szerelmére, mi történt ön-kegyeddel?

— Huh, huh, — nyögött Röfröf anyó. — Fog-fog-fog.

— Fáj a foga. Persze, persze. Na, ne tessék félni, én fájdalom nélkül húzok fogat. Csak tessék beleülni ebbe a karosszékre.



Röfröf anyó megkönnyebbült szívvel ült a karosszékre. Hiszen csak lett volna már dolga fogorvossal, azt mondta volna: Bezzeg, hogy a doktor urnak nem fáj, de fáj majd nekem. De hát mondom, hová Röfröf anyó először volt fogorvosnál s bátran tátotta ki a száját.

— Hah! — tántorodott vissza dr. Azinusz.



aki össze-visszaronsolt foggyökereknél egyebet nem látott Röfröf anyó szájában. De hirtelen összeszedte magát, Röfröf anyó szájába nyomta a harapófogót, miközben folyton bátorította:

— Csak bátorság, nagysád, bátorság, egyszerűen kint lesznek azok a csunya gyökerek.



— Ez neked egyszeribe van. — hörgött Röfrőf anyó, amint dr. Azinusz egyenkint re-csegtette-rohogtatta ki a foggyökereket.

— S erre mondd te, — hörgött tovább, — hogy fájdalom nélkül! Próbálnád meg magadon, ebadta!

— Így la, kedves nagysád, mind a foggyökér kint van. Gratulálok. Na most egy kis türelem. Mindjárt be is teszem a fogsort. Ragyogó, vakító fehér fogsort. Megpukkadnak az irigységtől kedves barátnői. Igenis, megpukkadnak.

Hát én magam is sok ragyogó, vakító fehér fogsort láttam, de soha olyat, amilyen a Röfrőf anyóé. A barátnői ugyan nem pukkadtak meg, ellenben a gyermekei rémülten szaladtak szét, amikor hazajött anyó. Egyszerűen nem ismerték meg. Azt hitték, valami idegen sertésszonszóság tévedt hozzájuk, aki hammi! be akarja kapni.

— Oh, oh, ah, ah, — zokogott Röfrőf anyó, — én vagyok a legszerencsétlenebb anyja a világon. Hat gyermekemet kegyetlenül megölték, megmaradt gyermekeim pedig meg sem ismernek! Hát élet az ilyen élet? Inkább legven füstölt szalonna belőlem!

Hiszen, ez a kívánsága bizonyosan teljesül.

E'ek nagyapó.



Uj Idők, Herczeg Ferenc képes szépirodalmi folyóirata. Előfizetési ára: negyedévre 300, félévre 600, egész évre 1200 lei. Az összeg előzetes beküldése ellenében szállítja az Aescopus lapkiadó Satu-Mare—Szatmár.

A december havi rejtvények megfejtése

34. szám. Pótlórejtvény: Móra Ferencz.

35. szám. Pótlórejtvény: Szent István. Számrejtvény: Mindenütt jó, de legjobb otthon.

36. szám. Névrejtvény: Liszt Ferencz. Számrejtvény: Óseinknek véns kardja — Fogason függ, rozsdámarja. (Petőfi.)

Megfejtették:

Mártonffy Bandi, Bucsinzky Erzsébet, Kemény Zsuzsi, Boruzs Bandika, Serestély Babuka, Székely Agnes Lengyel László, Glodics Évi és Margit, Scheidl Nusi, Fodor László, Faragó Nusi, Schilling Máriskó, Lusztig Lajos, Radó Ferike, Hanvhy Erzsébet, Nagy Áron, Lóvi Anéika, Huszár Mónika, Mártonffy Bandi, Böszörményi Sándorka, Karton Nusika, Szegedy Gyurika, Salamon Zoltán, Millitz Magda, Hollaky Béla és Áci, Waldmann Teri és Márta, Csontos Andor, Székely Agnes, Lendvai Palika, Verner Kató, Kálmán István, Lusztig Lajos, Goldzeiler György, Lengyel László, König Márta, Korosnáros Lacika, Klein Magda, Schilling Máriskó, Gyűnky Évi, Stepunek Babu, Kopeczky Béla, Kálmán István, Dobrossy Károly és Gvula, Derzsy Gabi, Lusztig Lajos, Barabás Magdus, Mezey Gyurika, Kezdődy Rózsi, Görömbölyi Sára, Major Lacika, Máthé Borcsa, Székely Agnes, Czirják László, Serestély Babuka, Molnár Ferencz, Máthé Borcsa, Lajos Mihály.

A megfejtők közt 12 könyvet sorsoltunk ki, s Tök-mag király öfelsége Elek nagyapó kalapiából a következők nevét húzta ki: Kálmán István, Csuz, Szlovenszko; Millitz Magda, Kolozsvár; Fodor László, Nagyvárád, Boruzs Bandika, Vedres-Ábrány, Lengyel László, Királyheh'mec, Szlovenszko, Radó Ferike, Temesvár, Serestély Babuka, Piski, Lóvi Anéika, Nagyvárád, Böszörményi Sándorka, Pettyén, Szatmár., Szegedy Gyurika, Máramarossziget, Barabás Magdus, Keresd, Kolozsmegeye, Bucsinzky Erzsébet, Michalovec, Szlovenszko.

Hizókura
Téli sport
Egész éven
át nyitva!

HORN

GYERMEKOTTHON

TATRANSKÁ LOMNICA

MAGAS TÁTRA, C. S. R.

Magaslati
üdülőttelep ide-
ges, feltáplálásra szo-
ruló, verszegény és
gyenge gyerme-
kek részére

HORN J. IGAZGATÓ



ELEK NAGYAPÓ ÜZENI:

A levélírás igen fontos szabálya: hol melyik évben, melyik hónap hányadik napján kelt a levél

Mártonffy Bandi, Nagyvárad. Alapostan megváltoztatta vezetéknevedet a szedő bácsi a 36. számban, ahol azt üzentem, hogy várom a levelet. Így aztán várhatom. S még az a vigasztalásom sincs, hogy hátra köt-ném a szedő bácsi sarkát: oly messze van Szatmár Kisbacontól. — **Pálffy Pista, Maroshévíz.** Most csak ritkán olvasható a Cimbórá, mert a marosvásárhelyi kollegiumba jársz, ahol 2-ik tanuló vagy, de ha Isten segít, a jövő harmadban első leszel. Segéljen az Isten! Nagyapó is a kollegium első osztályában lett első em-nens, pedig aligha tudott volna helyesírás dolgában oly kifogástalan levelet írni, mint amilyen te leveled. Nagy diáknak is becsületére válnék. Remélem, öcséd is oly kitűnő tanuló lesz. Írod, hogy otthon sokat beszélgettek rólam s vajjon felkérhetém-e egy vallásos estén való előadásra. Elmegyek én szívesen, de csak tavaszi és őszi napokban. Most bizony csak a kisbaconi templomban tartok előadást. Nehány lépés tőlem a templom: közvetlen szomszédom. — **Sonnenfeld György és Ferencz, Nagyvárad.** Még jókor érkezett a beszámolótok. De igazi levelet is várok. — **Berger Zsófi, Nagy-károly.** „Őszinte nő“ vagy csakugyan, mert alapostan megírtad, hogy miért hallgattál oly sokáig. Ott volt a szatmári szintársulat, s téged is elvitték anyukáék két-szer a színházba Persze, többször nem, mert anyuka szerint az „ilyen kislánynak“ este 9 órakor le kell fe-küdni. Lám, lám, az angol gyermeknek 6. leekésőbb 7 órakor ágyba kell bujni. Így hát hogyan adnák igazat anyukádnak. No és? Mi késettetett még a levélírásban? Az, hogy a születésed napján ott voltak a barátaid, aztán kaptál esokoládét, könyvet, naplót, nagynémótlól ruhát s másnap este anyukád elvitt a moziba, ahol éppen Bethovent adták. Szilveszterkor ólmot öntöttél — ime, felsoroltad leveled alapján hosszú hallgatásod okát. Szóval, hamis egy kislány vagy te, mert egy se-reg levelet írhattál volna. No, de eléggé pótolod a mu-lasztást: négy oldalt tele írtál, én meg dehogy harag-szom, dehogy haragszom! — **Kebeley Marcsa, Radnót.** Meg kell válnod egy bizonyos ideig egyetlen barátod-tól a Cimbórától, mert nagyapó súlyos beteg s édes anyád alig győzi a sok gyógyszerrel. Szívvel kívánom a nagyapó gyógyulását, s neked, hogy ne kelljen sokáig nélkülözned egyetlen barátodat. — **Faragó Nusi, Nagy-várad.** Ha nagy volt az örömed, írjál szorgalmasan, s gyakran lesz részed hasonló örömben. Mindegy nekem, hogy milyen papíroson írsz, fő, hogy írjál. Rejtvényed sorra kerül. — **Major Lacika és Bözske, Bánffyhunyd.** Írtam a kiadó bácsinak, hogy pótolja a 22. és 26. szá-mot meg a nyert könyvet. Azt igen helyesen teszed, Lacika, hogy bélyeggyűjtéssel foglalkozol, mert ezzel

is gyarapodik földrajzi ismereted. — **Barabás Magdus, Ketésd.** Amint láthatod, nem késtél le a pályázatról. — **Kezdődy Rózsi, Nagyvárad.** Levelet, levelet, hogy meg-ismerkedjünk. S mindjárt tanácsolom is, hogy nagyobb betűkkel írtj, mert az apró betűs írás rontja a szemé-det. — **Mezey Gyurika, Magyarláros.** Az Angyal hozott neked ruhát, sapkát, mesés könyvet, ping-pongot és egyéb apróságot. Az iskolában is volt karácsonyfa ün-nepély, te is szavaltál s kaptál egy Zengjen a hála éne-kes könyvet. Hát a rejtvénymegfejtésért nyert könyvet megkaptad-e? — **Görömbölyi Sárika, Nagyvárad.** Ter-mészetes, hogy megkapod (talán már meg is kaptad) az öt könyvet, ha idejében előfizetted egy egész évre. A 24. és 26. számot pótolja a kiadó bácsi, rejtvényed pedig sorra kerül. — **Lusztig Lajos, Élséd.** Nem késtél le. — **Dobrossy Károly és Gyula, Arad.** Levelet, leve-let, ne csak meglejtést! — **Harczos Ernő, Máramaros-sziget.** Idestova másfél éve, hogy nem írtál, de szüntel-en gondoltál arra az öreg emberre, aki „hátralevő nap-jait nektek szenteli, hogy sok jót és nemeset ültessen“ szívetekbe. Azt írod, már rég kinőttél a mesétől, de azért szívesen olvasod írásaimat, s minden oktatásomat feltékenyen őrzöd, hogy majdan te is át tudjad adni oly kitűnő tisztán, miként kaptad. Valóban megha-tott a leveled s örvendek, hogy ezután gyakrabban írsz. Ami meg a mesét illeti, ma úgy érzed, hogy kinőttél belőle, de majd idősebb korodban rájössz, hogy csa-lódtál: a jó népmeséből sohasem lehet kinőni, mert a népmesék tele vannak sok-sok bölcsességgel és szép-séggel. Hány öreg embertől hallok, hogy gyakran visz-szamenekül a jelen sivatárságából a mesék világába! — **Harczos Vilmos, Msziget.** Rejtvényed sorra kerül. — **Gittler Géza, Arad.** Dícséretet érdemelsz a címekért s eddig bizonytalán megkaptad a névjegyeket. — **Kecpeczky Béla, Homoród, Nagyiküllőmegye.** Hej, ha nekem oly nagy levélpapírosom volna, mint neked! Tudod-e, mit csinálnék? Írnék egy szép, hosszú levelet. — **Ká'mán István, Csuz, Szlovénzsko.** A kiadóhivatal intézkedett levelező lapod értelmében, és meg szeretnék tőled levelet kapni. — **Ács Géza és Józsi, Piski.** Sok mindent kaptatok karácsony ünnepén s imádsággal köszöntetek meg Eszükre hugutokkal együtt. Régóta vágyódom már felétek, mert ott sohasem jártam, meg aztán valóság-gal felébresztettétek kívánságomat: szeretném látni édesapátok mesterműveit. — **Körtvélyessy Gyurka, Eperjes.** Nem csudálom, hogy örültél a kiadó bácsi kül-dött Rózsák szíveté-nek, mert az valóban igen szép könyv, s ha ezenkívül még sok könyvet kaptál kará-csonyra, teljes lehetett az örömed. Kérded: vannak-e még medvék Erdélyben? Vannak bizony. En nem szok-tam vadászni. Van már annak vagy negyven eszten-deje, hogy körvadászaton ráhibáztam egy nyuszikára, s úgy megsajnáltam szegényt, hogy azóta sem volt fegyver a kezemben. Hanem a te apukád csuda nagy vadász lehet, ha most lőtte a 194-edik vaddisznót. Ez-zel jót is cselekszik, mert a vaddisznók rengeteg kárt okoznak a kukoricásokban. Ha nagyon szeretnél látni Erdélyt, bizonyosan teljesítik szüleid e kívánságodat, mert úgy látom a leveledből, hogy jó fiu vagy. Irhatsz nekem gépen is, de a kézzel való írást sem szabad el-hanyagolnod. Rejtvényed sorra kerül. — **Molnár Fe-rencz, Arad.** Írtam a kiadó bácsinak, hogy pótolja a 31. és 36. számot. — **Scheidt Nusi, Nagyszében.** Levél

ment. — Serestély Babuska, Piski. Előre is örvendek, hogy édesapád is beáll a Cimbora munkatársai közé. Minden vers, minden mese, minden magyar írás egy-egy cselekedet. — Szente Béla, Marosvásárhely. A sok tanulnivaló miatt nem írtál oly sokáig, te pedig és társaid sokat tanultok már azért is, hogy az iskola jogaikat ne veszélyeztessétek. Te igazán megérdemelted, hogy karácsonyi ajándéku! Molnár Ferenc híres regényét, a Pál-utcai fiukat kapjad. Annak igen örvendek, ha a te neved is belekerül a Cimbora barátainak névsorába. — Lajos Mihály, Nagyvárad. Karácsony ünnepén nagy örömet szereztek nektek az árvaház pártfogói. Többen szavaltak, köztük te is, és sok ajándékot kaptatok. Ugy látom, ajándéknak tekinted az árvaház új növendékét is, Már Istvánt. Tudom, nem kell biztassalak: szeresd a te árva testvéredet! — Hanvay Erzsike, Csiz, Szlovákia. Írtam a kiadó bácsinak, hogy küldjön csekket neked s egyben pótolja a 36. számot is. — Szepesházy Klára, Eperjes. Az egész évi előfizetést továbbítottam. Remélem, megkaptad az ajándék könyveket. Meleg üdvözlét kedves szüleidnek. — Tornallyay Erzsébet, Tornalja, Szlovénkö. Betegeskedtél, ágyban olvastad a Cimborát is, enniatt hallgattál. Örvendek a gyógyulásodnak s szeretettel várom további leveleidet. — Máthé Borcsa, Marosvásárhely. Ha alig vártad az új regényt, íme, megkaptad. Tudom, nagy örömed lesz ebben is. Örvendek, hogy a karácsonyi szám éppen karácsony szombatján kopogtatott be hozzátok. Szóval, tiz angyalokkal egyidőben. — Székely Ágnes, Arad. Rengeteg levelet kapok minden nap, s bizony nem emlékszem a leveledre. De ha nem kallódott el a postán, eddig választ is kaptál rá. A kiadó bácsinak írtam, hogy küldje meg a nyert könyvet. — Czirják László, Nagyenyed. Egész bátran írhatasz, mert a fogalmazásoddal meg vagyok elégedve. Sőt írhatnál bátran akkor is, ha gyenge volnál a fogalmazásban, mert hogy is szól a közmondás? Gyakorlót teszi a mestert. Ha a jó karácsonyi értesítő bátorított fel az írásra, kívánom, hogy minden értesítőd jó legyen, ám enélkül is igen tanácsolom, hogy szorgalmasan írd a leveledet. Fontos ez, mint akármelyik tantárgy.

REJTETT NEVEK.

Beküldte: Wagner Rózsa, Budapest.

A malac iramodik.
A lakat óriási.
A kosár igen tele van.
A pasa nyilat hegyez.
Tele mérte a leány kosarát.

FEJTÖRŐ:

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a rejtvények megjelenését követő hónap 10-ik napja.

SZÓREJTVÉNY.

Beküldte: Koós Pali, Satumare.

Nem kicsi =
Korai tavaszi virág =
Gyümölcs =
Vándormadár =
Kínézhetesz rajta =
Jónak ellentéte =
Négybetűs női név =

A feleletek kezdőbetűi egy vizesés nevet adják.

PÓTLÓREJTVÉNY.

— lány, — erek, — mbar, — őzse, — adár, — só,
— alap, — tel, — ajt, — lma, — ék, — nka, — áros,
— llat, — épa, — adász, — svány, — ul.
Antany János egyik költeményének a címe.

C I M B O R A

K É P E S G Y E R M E K L A P

Szerkesztősége: Batanii Miel (Kisbaczon) u. p. Batanii-Mari (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék megye). E címre küldendők a Cimbora részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvény megfejtések.

Kiadóhivatala: Satu-Mare (Szatmár) Str. Reg. Carol (József főh.-u.) 12. A kiadóhivatalhoz küldendők a lap előfizetési bejelentései, díjai, könyvrendelések és mindennemű a lap küldését, megszüntetését célzó közlemény

Előfizetési ára félévenként:

Romániában: 200 lej.
Csehszlovákiában: 40 korona.
Magyarországon: 6 pengő.
Jugoszláviában: 100 dinár.

Pompás izü
magas tápértékü
mindenüffkap-
bató a

STOLLWERCK TEJKARAMELLA

Kiadja: Az AESOPUS lapkiadó és könyvterjesztő Satumare. A szerkesztésért felelős: Dr. Vajda István